Ти 11105
аб

ОТЧЕТЪ

НА

ОПИТНОТО ПОЛЕ ПО ТЮТЮНЕВАТА КУЛТУРА ЗА 1923 ГОДИНА

ВЪ ГР. ГОРНА-ДЖУМАЯ

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1925

ОТЧЕТЪ

НА

ОПИТНОТО ПОЛЕ ПО ТЮТЮНЕВАТА КУЛТУРА ЗА 1923 ГОДИНА

ВЪ ГР. ГОРНА-ДЖУМАЯ

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1925

ТБ217.8и1
Ш 11105
об

Значението на тютюневата култура за Петричкия окржгъ.

Земледѣлскитѣ стопанства въ Петричкия окржгъ сж съвършенно дребни. Повечето отъ тѣхъ иматъ земя отъ 50—10 декари.

Това се вижда отъ приложената по-долу таблица.

ТАБЛИЦА

за броя на земледѣлскитѣ стопанства съ разна поземлена собственость въ Петричкия окржгъ презъ 1922 година.

№ по рдеъ	ОКОЛИЯ	Колко семейства притежаватъ отъ:							Всичко домакинства
		100—150	70—100	50—70	30—50	20—30	10—20	Колко сж безимотни	
1	Гор.-Джумайска	335	383	637	1171	1014	851	641	—
2	Неврокопска	22	203	266	1523	1030	4800	601	—
3	Петричка	132	269	390	751	1049	2224	1031	—
4	Мелнишка	65	327	507	1164	1436	1129	610	—
5	Мехомийска	6	50	489	528	1003	2499	1719	—
	Всичко за окржга:	560	1232	2289	5137	5532	11503	4602	30855

Съ изключение на Мехомийска околия, въ всички останали — населението изкарва прехраната си главно отъ тютюневата култура.

Почвата, климатътъ и дребната поземелна собственость благоприятствуватъ за произвеждане на първокачественъ, ароматиченъ тютюнъ, които сж най-ценното богатство на този край и се отглеждатъ отъ преди много десетилѣтия.

Не се знае точно годината на въвеждането тютюневата култура въ окржга, но споредъ турски исторически данни, предполага се тютюневата култура да е пренесена въ Македония презъ XVII вѣкъ, следъ което бързо се разпространила изъ долинитѣ на рѣкитѣ: Струма и Мѣста.

Преди балканската война, тютюнитѣ сж закупвани отъ чужди тютюневи търговци и сж изнасяни презъ Солунъ и Кавала за странство, а следъ присъединението на Петрички окржгъ къмъ България, тукашното производство се изнася презъ българскитѣ пристанища.

За забелезване е, че въпреки голѣмото търсене на тютюна презъ последнитѣ години въ тѣзи околии отъ окржга, кждето тютюнопроизводството е застжпено отъ преди дълги години (Горно-Джумайска, Неврокопска и Петричка) нѣма увеличение на засѣтитѣ пространства.

Д. 11218/1984
ВСИ „В. Коларов"
Централна библиот. №2
ПЛОВДИВ

Това се вижда отъ приложената по-долу таблица.

ТАБЛИЦА

за засаденото пространство съ тютюнъ, произведеното общо количество и срѣдното производство на декаръ презъ 1910, 1920, 1921 и 1922 год.

№ по редъ.	ОКОЛИЯ	Година	Засѣто пространство и производство				
			въ колко населени пункта е отгледванъ	засѣта площь въ д. а.	производство въ кгр.	срѣдно производство на 1 декаръ кгр.	гр.
1	Горно-Джумайска	1910	41	9,493	1,192.200	125	600
		1920	41	10,183	730,654	79	—
		1921	41	10,489	825,446	80	—
		1922	41	13,114	975,970	74	—
2	Неврокопска	1910	80	12,336	1,578,600	127	750
		1920	81	10,972	1,224,094	114	—
		1921	81	9,681	859,508	88	—
		1922	85	13,749	900,522	80	—
3	Петричка	1910	23	712	50,000	70	—
		1920	23	2,722	185,096	68	—
		1921	23	2,188	108,740	65	—
		1922	23	4,616	429,514	92	—
4	Мелнишка	1920	—	4,180	284,900	68	—
		1921	—	4,554	325,569	72	—
		1922	—	8,114	521,969	65	—

Незасилването на производството на тютюна въ ония райони, кѫдето е съставлявалъ и въ миналото главния доходъ въ земледѣлскитѣ стопанства, се крие въ тютюнотърговцитѣ, които напослѣдъкъ не правѣха разлика между хубавъ и лошъ тютюнъ.

Добритѣ тютюнопроизводители даже се разочароваха напослѣдъкъ, защото въ сравнение съ днешната валута, тютюнитѣ имъ преди войнитѣ сѫ получавали по-добри цени.

Това се вижда отъ срѣднитѣ пазарни цени, които сѫ били:

презъ 1902 г. оката се продавала по $1^1/_2$ чейрекъ (турска лира);
„ 1903 г. „ „ „ „ 2 „ „ „
„ 1908 г. „ „ „ „ 3 „ „ „
„ 1912 г. „ „ „ „ 4 „ „ „

Слѣдъ балканската война:

презъ 1914 год. кгр. се е продавалъ по 6 лв.;
„ 1915 „ „ „ „ „ „ 12 „
„ 1917 „ „ „ „ „ „ 15 „
„ 1918 „ „ „ „ „ „ 27 „
„ 1919 „ „ „ „ „ „ 30 „
„ 1920 „ „ „ „ „ „ 45 „
„ 1921 „ „ „ „ „ „ 70 „
„ 1922 „ „ „ „ „ „ 110 „

Отгледванитѣ сортове тютюни въ Петрички окрѫгъ.

Въ окрѫга сѫ застѫпени нѣколко тютюневи сортове, отъ които едни се отглеждатъ въ едни, други — въ други райони. Тамъ, кѫдето се отглежда известенъ сортъ, тютюнопроизводителитѣ много държатъ за него и не го смѣняватъ.

Познати сѫ всичко петь мѣстни тютюневи сорта:

1) **Басма.** Тоя сортъ е най-нѣжния, ароматиченъ и издържливъ на суша и поради това най-цененъ. Отгледва се въ неврокопско, мелнишко и отчасти отъ петричко.

2) **Енидже.** Той е застѫпенъ въ тютюневитѣ селища на гор.-джумайско, които сѫ разположени по склоноветѣ на Рила (Гор.-Джумая), Хасърлъка, Дъбрава, Делвино, Бистрица и др.).

Тоя сортъ заема второ мѣсто по качество следъ басмата.

3) **Падежки (желѣзнички)** тютюнъ носи името си отъ с. Падежъ и Желѣзница, горно-джумайско. Стъблата му сѫ низки съ 13—17 листа; тежъкъ е на тегло, има приятенъ цвѣтъ, издържливъ е на суша и заема трето мѣсто по качество.

Той е застѫпенъ въ гор.-джумайско отъ дѣсния брѣгъ на р. Струма.

4) **Каба кулакъ (гушевъ).** Той е низъкъ, като падежки, съ 13—17 листа, но последнитѣ сѫ по-гладки.

5) **„Баши балѫ“ (гола дръжка)** е по-високъ отъ последнитѣ два сорта и съ повече листа. Тоя сортъ е отгледванъ повече преди години, но поради това, че има голи дръжки, които даватъ по-голѣмъ процентъ фурда, се цени по-низко. Това е единствената причина за неговото бързо изчезване отъ полето на Петричкия окрѫгъ.

По настоящемъ се отгледва въ с. Кърналово и Старчево (Петричко), Сърбиново и Градево (гор.-джумайско).

Благодарение на обстоятелството, че напослѣдъкъ тютюнотърговцитѣ се стрѣмеха да купуватъ голѣми количества тютюнъ, безъ да обръщатъ внимание на качеството, въ нѣкои мѣста се въведоха нови за тоя районъ сортове отъ Пазарджиско и Пловдивско, като низка и висока маруля и др., съ цель да се получава по-голѣма реколта.

Тия нови сортове, далечъ по-низко стоящи въ качествено отношение отъ мѣстнитѣ, бързо изчезватъ. Дългогодишната практика на земледѣлцитѣ е установила, че мѣстнитѣ условия (почва, климатъ, изложение) отговарятъ само за сортоветѣ, отгледвани тукъ. Даже и тия тютюневи сортове се отгледватъ въ отдѣлни райони.

Чувствителностьта на всѣки единъ сортъ е така голѣма, щото въ една и сѫща мѣстность при по-тежкитѣ почви листата получаватъ по-тъмножълтъ цвѣтъ и сѫ по-лютиви, а при лека почва по-ясножълти и меки на пушене.

Това се забелезва и тогава, когато всички други условия сѫ еднакви, а само изложението или наклона на нивата е не напълно еднакъвъ. Торенето на нивата съ оборски торъ отъ говеда, коне, овце или кози се отразява значително върху качеството на тютюня.

Въпреки голѣмото стопанско значение на тютюневата култура за Петрички окрѫгъ до 1912 год. турската държава нищо не е предприемала за подобрението на това ценно растение.

Следъ нея дата, когато окрѫга мина въ предѣлитѣ на България до 1919 г., поради войнитѣ, сѫщо така нищо не се предприе. По-късно (1920 год.) Министерството на Земледѣлието и Д. Имоти откри Подвижна земледѣлска катедра и последната почна проучване на тютюнопроизводителнитѣ райони; начина на

отгледването на тютюня и организира презъ 1922 и 1923 год. тютюневи изложби, въ която взе участие цѣлия окржгъ.

Отъ това проучване се установи, че има много мѣстности съ отлични тютюни, които сж държали първенство между тютюнопроизводителнитѣ кжтове въ цѣла Македония.

Въ тия селища, па и въ другитѣ тютюнопроизводителни такива, понеже сж застжпени единъ или други сортове съ своитѣ особенности, то и въ отгледването тютюна на нивата, както и по-късно при сушенето, манипулирането, има разлика. Отъ друга страна личи, че въпреки дългогодишната практика, земледѣлцитѣ правятъ голѣми грѣшки при отгледването на това ценно и много взискателно растение.

Потрѣбни сж редъ изучвания за засилване производството и подобрение качеството на тютюна, но преди всичко необходимо е да се направятъ редъ изследвания въ опитнитѣ станции.

Преди две години Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти откри специални тютюневи опитни полета.

Такова опитно поле за Македонскитѣ тютюни бѣ полето въ гр. Горна-Джумая.

Предприетитѣ опити и полученитѣ резултати се излагатъ по-долу.

Планътъ на опитното поле за 1923 год. се дава въ края на отчета.

Опитно поле за тютюневата култура въ гр. Г.-Джумая.

Отъ изложеното по-горе се вижда, че въ Петрички окржгъ тютюневата култура е била и сега съставлява главния поминъкъ на населението. За да се подобри производството въ качествено и количествено отношение, необходимо е препоржчване на редъ нововъведения. Понеже въ опитнитѣ станции не сж правени системни опити съ тая култура, невъзможно е и прилагането нови мероприятия направо въ земледѣлскитѣ стопанства. Ето защо, наложително бѣше откриването на тютюневи опитни полета. Презъ пролѣтьта на 1922 год. Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти откри такова край гр. Горна-Джумая, което бѣ подъ управлението на Централния земледѣлски изпитателенъ институтъ въ София. При даване инструкции отъ последния, опитното поле се ржководи отъ директора на Подвижната земледѣлска катедра въ гр. Гор.-Джумая.

Презъ изтеклата 1923 год. се извършиха следнитѣ опити:

1. Торене съ изкуствени торове;

2. Сортови опити съ 6 селски тютюневи сорта;

3. Опити съ стимулиране семената на 3 сорта въ разтвори отъ солитѣ на г. професоръ М. Поповъ:

4. Културенъ опитъ съ кършенъ и некършенъ цвѣтъ на сорта басма.

Преди да дамъ сведения за извършенитѣ работи и получени резултати съ всѣки опитъ, считамъ за нуждно да дамъ нѣкои сведения за гр. Гор.-Джумая, кждето е опитното поле, на валежитѣ и температурата, тъй като тѣ указватъ голѣмо влияние върху културата за тютюна.

Валежитѣ презъ 1923 година.

Въ Горна-Джумая има само дъждомѣрна станция. Тукъ ще дадемъ падналитѣ дъждове за всѣки месецъ по отдѣлно. Това се вижда въ долнята графическа таблица:

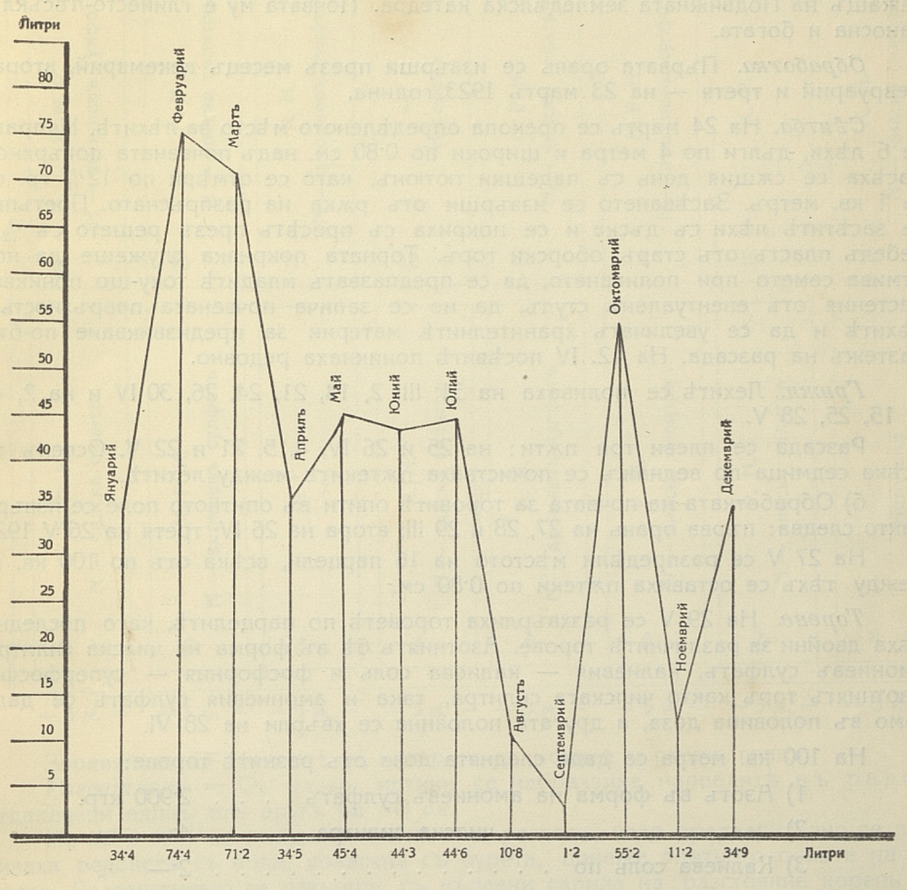

Отъ горнитѣ данни се вижда, че презъ месецитѣ отъ януарий до юлий (включително и последния месецъ сж паднали достатъчно дъждове, които много спомогнаха за своевременната обработка на почвата и за навременното засаждане тютюнитѣ и правилното имъ развитие.

Това обстоятелство даде възможность да се засѣе, сравнително съ миналитѣ години, по-голѣма площь съ тютюнъ.

Зимата не бѣ много студена, а пролѣтьта бѣ ранна и прохладна. Презъ месецитѣ юлий, августъ и септемврий настанаха силни горещини, които благоприятствуваха зрѣенето на тютюня и сушенето му.

ВСИ „В. Коларов"
Пловдив

Извършенитѣ опити въ Горня-Джумайското опитно поле, презъ 1923 година.

I. Опити съ торене на сорта падешки тютюнъ съ изкуствени торове.

Произвеждане на тютюневия разсадъ.

Мѣстото за засѣване семето се подготви въ една часть отъ парцела, принадлежащъ на Подвижната земледѣлска катедра. Почвата му е глинесто-пѣсъклива, наносна и богата.

Обработка. Първата орань се извърши презъ месецъ декемврий, втора — февруарий и третя — на 23 мартъ 1923 година.

Сѣитба. На 24 мартъ се прекопа опредѣленото мѣсто за лѣхитѣ. Направиха се 6 лѣхи, дълги по 4 метра и широки по 0·80 см. надъ почвената повърхность. Засѣха се сжщия день съ падешки тютюнъ, като се отмѣри по 12½ гр. семе за 1 кв. метръ. Засѣването се извърши отъ ржка на разпръснато. Претъпкаха се засѣтитѣ лѣхи съ дъска и се покриха съ пресѣтъ презъ решето съ ½ см. дебелъ пластъ отъ старъ оборски торъ. Торната покривка служеше да не се отмива семето при поливането, да се предпазватъ младитѣ току-що поникващи растения отъ евентуаленъ студъ, да не се запича почвената повръхность на лѣхитѣ и да се увеличатъ хранителнитѣ материи за предизвикване по-бързъ разтежъ на разсада. На 12. IV посѣвитѣ поникнаха редовно.

Грижи. Лехитѣ се поливаха на 31 III, 2, 14, 21, 24, 26, 30 IV и на 2, 4, 9, 1, 15, 25, 28 V.

Разсада се плеви три пжти: на 25 и 26 IV, 4, 5, 21 и 22 V. Освенъ това всѣка седмица по веднажъ се почистваха пжтекитѣ между лехитѣ.

б) Обработката на почвата за торовитѣ опити въ опитното поле се извърши, както следва: първа орань на 27, 28 и 29 III; втора на 26 IV; третя на 26 V 1923 г.

На 27 V се разпредѣли мѣстото на 16 парцели, всѣка отъ по 100 кв. м. и между тѣхъ се оставиха пжтеки по 0·80 см.

Торене. На 29 V се разхвърлиха тороветѣ по парцелитѣ, като последнитѣ бѣха двойни за различнитѣ торове. Азотният бѣ въ форма на чилска силитра и амониевъ сулфатъ, калиевия — калиева соль и фосфорния — суперфосфатъ. Азотният торъ както чилската силитра, така и амониевия сулфатъ се дадоха само въ половина доза, а другата половина се хвърли на 28 VI.

На 100 кв. метра се даде следнята доза отъ разнитѣ торове:

1) Азотъ въ форма на амониевъ сулфатъ . . . . 2·900 кгр.
2) „ „ „ „ чилска силитра . . . . 4·— „
3) Калиева соль по . . . . . 2·— „
4) Суперсофатъ по . . . . . 5·50 „

За ясность на торовитѣ парцели, прилага се тукъ по-долу и скица на парцелитѣ така, както сж били въ опитното поле.

СКИЦА

на торенитѣ парцели при тютюневото опитно поле съ изкуствени торове презъ 1923 година.

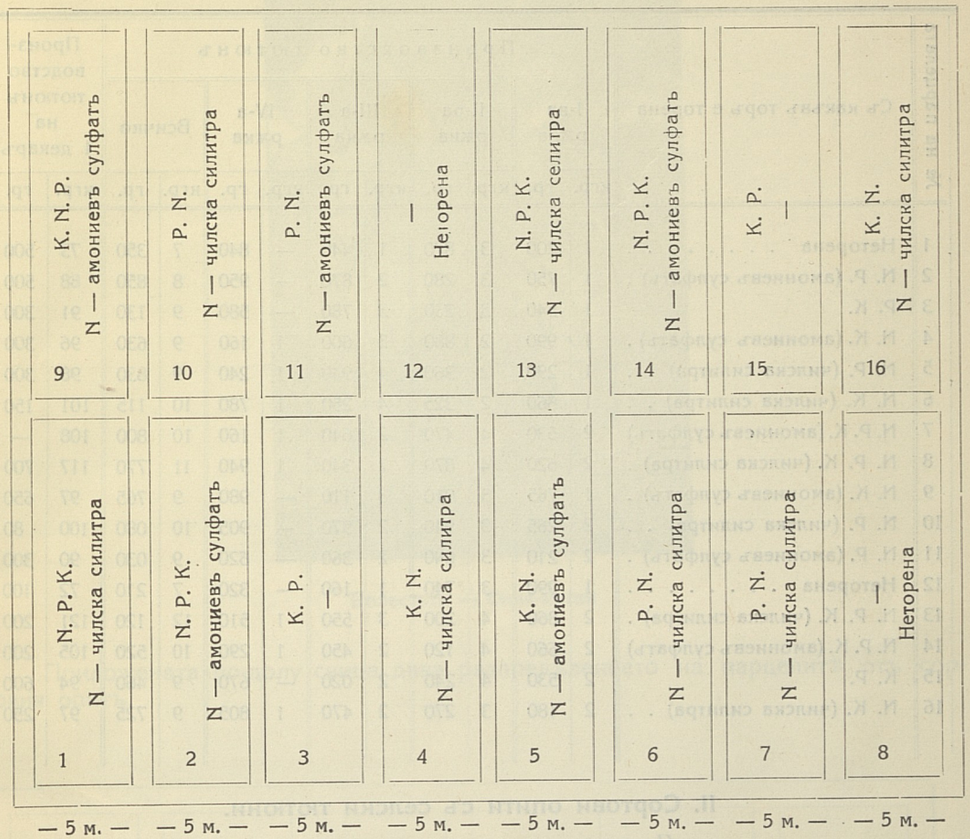

Заравянето на тороветѣ се извърши съ мотика и ржчна грапа.

Разсаждане. — Съ ржчни мотики се набраздиха парцелитѣ въ редове, отдалечени единъ отъ другъ на *50 см.*

На *30 и 31 V* се разсажда тютюневия разсадъ, като предварително се пололиваха редоветѣ съ вода, донасяна съ бурета, понеже опитното поле е на сухо мѣсто. Разсаждането се извърши съ дървени садила на разстояние корень отъ корень *20 см.* Неприхванатитѣ растения се попълниха на *15 и 16 VI.*

Болести. На 23 VI се забелеза появяването на болестьта Ascohyta nicotiana по най-долнитѣ листа на тютюня и то въ парцелитѣ съ пълно торене. Къмъ *8 VII* сжщата болесть бѣ заразила тютюна въ всички торови прцели и то много чувствително (по 3—6 листа на корень). Неторенитѣ парцели бѣха най-слабо нападнати.

Борба. — Борбата противъ болестьта се състоеше единствено въ сибиране на болнитѣ листа, което стана на 9, 12 и 16 VII. Следъ 19 VII не се забелѣзаха новонападнати и заболели листа.

Другитѣ работи, извършвани при опита съ тороветѣ, сж посочени въ приложената къмъ края на отчета таблица № I.

ТАБЛИЦА

за резултатитѣ отъ опититѣ съ изкуствени торове въ опитно поле въ Горна-Джумая презъ 1923 година.

№ на парцелата	Съ какъвъ торъ е торена	Производство тютюнъ										Производство тютюнъ на 1 декаръ	
		I-ва ржка		II-ра ржка		III-а ржка		IV-а ржка		Всичко			
		кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.
1	Неторена	1	200	3	870	1	440	—	840	7	350	73	500
2	N. P. (амониевъ сулфатъ) .	1	750	3	280	2	870	—	950	8	850	88	500
3	P. K.	1	540	3	230	3	780	—	580	9	130	91	300
4	N. K. (амониевъ сулфатъ) .	1	990	2	880	3	600	1	160	9	630	96	300
5	N. P. (чилска силитра) . .	1	290	2	360	4	940	1	240	9	830	98	300
6	N. K. (чилска силитра) . .	1	860	2	325	4	250	1	780	10	115	101	150
7	N. P. K. (амониевъ сулфатъ)	2	530	4	470	2	640	1	160	10	800	108	—
8	N. P. K. (чилска силитра) .	2	620	4	870	2	340	1	940	11	770	117	700
9	N. K. (амониевъ сулфатъ) .	1	765	3	910	3	110	—	980	9	765	97	650
10	N. P. (чилска силитра) . .	2	265	3	940	2	970	—	905	10	080	100	80
11	N. P. (амониевъ сулфатъ) .	2	210	3	840	2	360	—	620	9	030	90	300
12	Неторена	1	990	3	740	1	160	—	320	7	210	72	100
13	N. P. K. (чилска силитра) .	2	860	4	200	3	550	1	510	12	120	121	200
14	N. P. K. (амониевъ сулфатъ)	2	660	4	120	2	450	1	290	10	520	105	200
15	K. P.	2	530	4	240	2	020	—	670	9	460	94	600
16	N. K. (чилска силитра) . .	2	180	3	270	2	470	1	805	9	725	97	250

II. Сортови опити съ селски тютюни.

Произвеждане тютюневъ разсадъ.

Мѣсто за засѣване семената въ парцела на катедрата се подготви.

Почвата е глинесто-пѣсъклива, наносна и богата.

Мѣстото се обработи, като се ора презъ месецитѣ декемврий, февруарий и мартъ.

Сѣидбата се извърши на 24 и 25 III, като се подготвиха 12 лѣхи отъ по 4 метра дължина и 80 см. широчина. Засѣха се 6 сорта тютюневи семена на по две лѣхи, а именно: Басма, Енидже, Баши-бали, Каба-кулакъ, Волски езикъ и често семе. Семената отъ първитѣ 4 сорта бѣха прибрани отъ опитното поле, реколта 1922 год., а последнитѣ два сорта се набавиха отъ Централния земледѣлски изпитателенъ институтъ. Засѣването имъ и грижитѣ при разсада се извършиха така, както и при торовитѣ опити и презъ сѫщитѣ дни.

Въ опитното поле се обработи почвата сѫщо, както за торовитѣ опити и се разпредѣли на 6 парцели отъ 100 кв. метра съ пѫтеки отъ по 0·80 м. Парцелитѣ се набраздиха съ мотика, както при торовитѣ опити.



Болестьта — Синя-китка

Приложената по-долу скица дава разпредѣлението на парцелитѣ отъ сортовия опитъ.

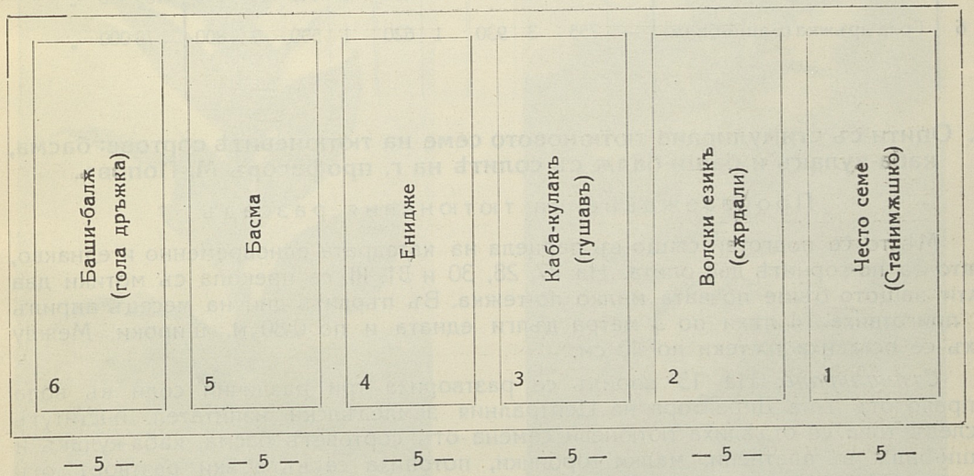

Разсаждането на разсада отъ тютюневитѣ сортове се извърши на *2. VI.* Браздитѣ се напоиха чрезъ поливане, тъй като почвената повръхность бѣше суха.

На *10. VI.* се попълниха съ разсаждане мѣстата кждето не бѣха се прехванали растенията.

Болести. На 2. VII. се забелеза появяването на болестьта Ascohyta nicotianae въ слабъ размѣръ, на 9. VII. нападна много отъ листата.

Най-слабо бѣ нападнатъ сорта Енидже, най-силно — падешкия тютюнъ и все по-слабо сортоветѣ баши-балж, каба-кулакъ, често семе и басма.

Борбата срещу тая болесть се водеше чрезъ събиране на болнитѣ листа и унищожението имъ.

За да се види какви други работи и кога сж извършени съ сортовитѣ тютюни, прилага се по-долнята таблица.

ТАБЛИЦА

за резултатитѣ отъ тютюновото опитно поле въ гр. Горна-Джумая съ сортоветѣ тютюни, презъ 1923 година.

№ по редъ	Наименование на сорта	Производство тютюнъ										Производство тютюнъ на 1 декаръ
		I-ва ржка		II-ра ржка		III-та ржка		IV-та ржка		сичко		
		кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	
1	Често семе	2	080	3	660	1	995	2	820	10	550	105·500 кг.
2	Волски езикъ (сърдали)	1	540	3	560	1	230	1	770	8	100	81·000 „
3	Гушавъ (Каба-кулакъ)	3	425	3	990	1	855	—	—	9	270	92·700 „
4	Енидже	3	300	3	560	1	630	1	050	9	570	95·700 „
5	Басма	3	830	3	925	2	095	1	140	10	990	109·900 „
6	Гола дръжка (Баши-балж)	—	755	3	930	1	620	1	500	7	800	78·000 „

III. Опити съ стимулиране тютюновото семе на тютюневитѣ сортове: басма, каба-кулакъ и баши-балж съ солитѣ на г. професоръ М. Поповъ.

Произвеждане на тютюневия разсадъ.

Мѣсто се подготви сжщо въ парцела на катедрата едновременно и еднакво, както за по-горнитѣ два опита. На 27, 28, 30 и 31. III. се прекопа съ мотики два пжти, защото бѣше почвата малко по-тежка. Въ първитѣ дни на месецъ априлъ се приготвиха 14 лѣхи по 3 метра дълги едната и по 0·80 м. широки. Между тѣхъ се оставиха пжтеки по 40 см.

Стимулиране. На 13 априлъ се разтвориха три различни соли въ вода направо отъ г-на Директора на Централния земледѣлски изпитател. институтъ и следъ това се отдѣлиха тютюневи семена отъ сортоветѣ басма, каба-кулакъ и баши-балж въ платнени, малки торбички, потопиха се въ всѣки разтворъ отъ басмата 5 кесийки, отъ баши-балж сжщо и отъ каба-кулакъ — 4.



Басма



Горно-Джумайско Енидже



Падешки

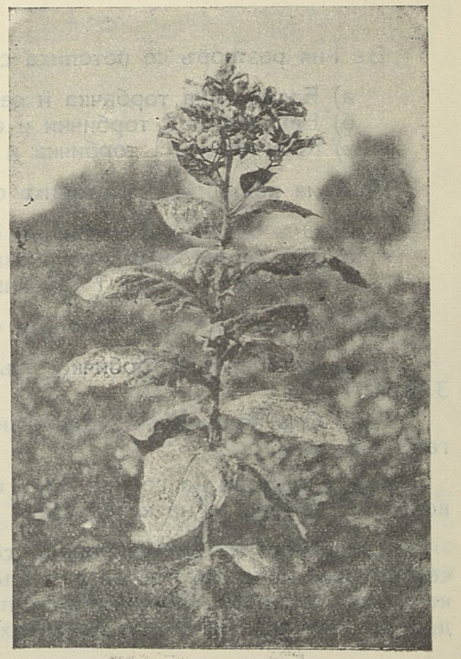

Каба-Кулакъ (Гушавъ)

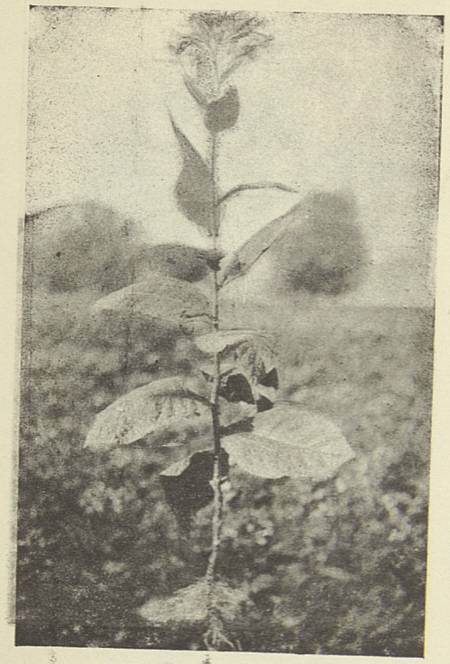

Кочаринскн

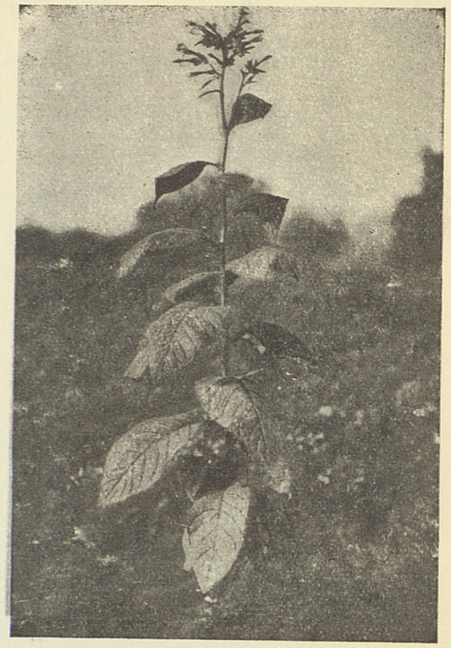

Баши-балж (Гола-дръжка)

Въ I-ия разтворъ се потопиха съ тютюнево семе:

а) Басма една торбичка и се държа 1 часъ;
б) Баши-балж 2 торбички и се държа едната 1 часъ, а другата — 3 часа;
в) Каба-кулакъ 1 торбичка и се държа 1 часъ.

Въ II-ия разтворъ се потопиха семена:

а) Отъ басма въ 2 торбички, едната се държа 1 часъ, а другата — 3 часа;
б) Отъ баши-балж 1 торбичка, която се държа 3 часа;
в) Отъ каба-кулакъ 1 торбичка, която се държа 3 часа.

Въ III-ия разтворъ се потопиха семена:

а) Отъ басма 2 торбички, отъ които едната се държа 1 часъ, а другата — 3 часа;

б) Отъ баши-балж 2 торбички, отъ които едната се държа 1 часъ, а другата — 3 часа;

Както състава на солитѣ, така и въ какъвъ размѣръ се разтвориха, тѣ въ водата е неизвестно на катедрата.

Засѣването на стимулиранитѣ семена се извърши сжщия день, следъ като се оставиха малко време, за да изсъхнатъ семената. Самата сѣидба се извърши както съ семената на другитѣ опити, като се отмѣриха по $12^1/_2$ грама на квадратенъ метъръ. На 28. IV. поникнаха редовно семената.

Грижи въ разсадника.

Лѣхитѣ се поливаха на 14, 21, 24, 27 и 30. IV., 2, 4, 9, 12, 15, 19, 25 и 28. V. и 4. VI.

Лѣхитѣ се плѣвиха отъ плѣвели на 4, 5, 21 и 22. V., 1 и 2. VI.

Забелеза се въ разсадника по-голѣма буйность, на ония растения, които бѣха въ лѣхитѣ засѣти съ стимулирани семена въ III разтворъ.

Обработката на почвата въ опитното поле за стимулационнитѣ опити се извърши, както и за горепоменатитѣ опити.

Мѣстото се разпредѣли на 14 парцели отъ по 100 кв. метра, съ пжтеки по между отъ по 80 см. На 4 и 5. VI. се очертаха редоветѣ въ лѣхитѣ по на 50 см. единъ отъ другъ и на 6 и 7 VI се извърши разсаждането на тютюня.

Въ долнята скица се дава планътъ за постановката на опита въ оп. поле.

Каба-кулакъ III разтворъ 3 часа	Каба-кулакъ III разтворъ 1 часъ	Каба-кулакъ II разтворъ 3 часа	Каба-кулакъ I разтворъ 1 часъ	Баши-балж III разтворъ 1 часъ	Баши-балж II разтворъ 3 часа	Баши-балж I разтворъ 1 часъ	Басма III разтворъ 3 часа	Басма II разтворъ 1 часъ	Басма III разтворъ 1 часъ	Басма II разтворъ 3 часа	Басма I разтворъ 1 часъ		
14	13	12	11	8	7	6	5	4	3	2	1		
							Баши-балж I разтворъ 3 часа	Баши-балж III разтворъ 3 часа					
							10	9					

Разсаждането на тютюневия разсадъ отъ стимулиранитѣ семена не можа да се извърши своевременно, защото разсада въ разсадника трѣбваше да се прегледа отъ Директора на института, който прегледъ се забави и тютюневитѣ растения много избуяха. Отъ друга страна съ забавяне разсаждането не можа да се използува влагата въ почвата, която вследствие горещинитѣ презъ седмицата преди разсаждането много намаля.

Самото разсаждане се извърши на *6. и 7. VI.*, въ предварително напоени бразди, но поради това, че растенията бѣха едри и горещинитѣ силни, голѣма часть отъ разсаденитѣ растения изсъхнаха и се попълваха празнитѣ мѣста на *13. VI.* съ нови тютюневи още по-избуяли и лоши вечъ за разсаждане растения.

Грижитѣ по отглеждането на растенията отъ опита съ стимулирането на семената се даватъ въ приложената таблица № 2, на края на отчета.

За контрола на резултатитѣ отъ опита съ стимулирането на семената се използуваха даннитѣ отъ близкосъседнитѣ парцели отъ сортовия опитъ съ басма, Баши-балж и Каба-кулакъ. Но поради по-късното засаждане на парцелитѣ отъ опита съ стимулирани семена и настжпилитѣ веднага следъ разсаждането на разсада силни горещини, растенията въ парцелитѣ съ стимулиранъ тютюнъ останаха значително надире въ развитието си и въ края на опита дадоха общо много по-слабъ доходъ въ тютюнъ, отколкото по-рано засаденитѣ тютюни при сортовитѣ опити. Затова полученитѣ резултати при опита съ стимулирането, трѣбва да се считатъ като относителни. Въ всѣки случай третирането на тютюневото семе съ II и III разтворъ въ продължение на 3 часа е дало много по-добъръ резултатъ, отколкото третирането въ всички разтвори съ по 1 или 4 часа.

ТАБЛИЦА

за резултатитѣ съ стимулиране семената въ Горно-Джумайското опитно поле презъ 1923 година.

№ на парцелитѣ	Наименование на сорта	Съ какъвъ разтворъ и колко време е действувалъ	Производство тютюнъ отъ парцелата										Произведенъ тютюнъ въ кгр. на декаръ
			I-ва ржка		II-ра ржка		III-а ржка		IV-а ржка		Всичко		
			кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	
1	Басма	I раз. — 1 часъ	1	460	2	140	—	910	1	250	5	750	57·500
2	„	II „ — 3 часа	1	540	3	320	—	920	1	420	7	200	72·000
3	„	III „ — 1 часъ	1	430	1	920	—	890	—	950	5	190	51·900
4	„	II „ — 1 часъ	2	400	1	960	1	200	1	135	6	695	66·950
5	„	III „ — 3 часа	2	090	1	470	1	950	1	600	7	110	71·100
		Контролна	3	830	3	925	2	095	1	140	10	990	109·900
6	Баши-балж	I раз. — 1 часъ	2	280	2	340	1	580	1	590	7	790	77·900
7	„	II „ — 3 часа	1	390	2	650	2	380	1	240	7	660	76·600
8	„	III „ — 1 часъ	1	810	2	400	1	300	1	650	7	160	71·600
9	„	III „ — 3 часа	2	490	3	370	1	070	1	290	8	220	82·200
10	„	I „ — 4 часа	1	500	2	780	—	950	1	290	6	520	65·200
		Контролна	0	755	3	930	1	620	1	500	7	800	78·000
11	Каба-кулакъ	I раз. — 1 часъ	1	230	3	030	1	250	1	260	6	770	67·700
12	„	II „ — 3 часа	2	550	2	—	2	200	1	970	8	720	87·200
13	„	III „ — 1 часъ	1	790	1	610	—	840	1	860	6	100	61·000
14	„	III „ — 3 часа	1	290	3	690	1	600	1	530	8	110	81·100
		Контролна	3	425	3	990	1	855	—	—	9	270	92·700

IV. Културенъ опитъ съ кършенето на цвѣтоветѣ.

Културния опитъ се състоеше въ кършене и некършене цвѣтоветѣ на тютюня, за да се видятъ резултатитѣ въ единия и другия случай.

Разсадъ за този опитъ се използува отъ сорта басма, чието отгледване е описано въ II отдѣлъ — сортовъ опитъ. За културния опитъ се отдѣлиха по 40 кв. м., върху които се засадиха по 280 растения.

Обработката на почвата е еднаква съ ония на предишнитѣ опити.

На 4 и 5. VI. се набраздиха парцелитѣ и на 6. VI, се разсади разсада, като предварително се поливаха редоветѣ съ вода, понеже мѣстото бѣше сухо.

По-нататъшната работа въ опитното поле съ този опитъ е посочена въ приложената по-долу таблица.

ТАБЛИЦА

за извършенитѣ работи при културния опитъ презъ 1923 година.

№ по редъ	Обработка на растението			Дата на разсаждането		Дата на копанъта		Дата на цъвтението	Дата на кършението	Беридба на					
										I-ва ржка			II-ра ржка		
	първа орань	втора орань	граене	разсадено	попълването нехв.	първа копанъ	втора копанъ			дата на бран.	низи	общо низи	Дата на бран.	низи	общо низи
1	Кършенъ 27—29 III. 923	25—26 III. 923	10. IV. 923	6. VI.	13. VI.	19. VI.	15. VII.	1. VIII.	7. VIII.	27. VIII.	6	7	9.VIII.	2	$3^1/_2$
2	Некършенъ 27—29 III. 923	25—26 III. 923	10. IV. 923	6. VI.	13. VI.	19. VI.	15. VII.	1 VIII.	не кършенъ	27. VIII.	1		9.VIII.	$1^1/_2$	

тютюневитѣ листа, низи и доходъ												Наименование на сорта	Производство на декаръ въ килограми	
III-а ржка			IV ржка			V ржка			Всичко на 40^2 м.					
дата на бир.	низи	общо низи	дата на бер.	низи	общо низи	дата на бер.	низи	общо низи	низи	общо низи	килограма			На 1 дек.
18. VIII.	1	$2^1/_4$	23. VIII.	1	2	5. IX.	$1^1/_2$	3	$11^1/_2$	$17^3/_4$	4·370	Басма	На 230 кор. или 40^2 м.	109·250
18. VIII.	$1^1/_4$		23. VIII.	1		5. IX.	$1^1/_2$		$6^1/_4$		4·025	Басма	На 230 кор. или 40^2 м.	100·625

Отъ полученитѣ резултати личи, че парцела съ кършенитѣ цвѣтове е далъ повече доходъ отъ тютюневи листа. Пресмѣтнато производството на декаръ отъ некършения тютюнъ сж получени **100·625** кгр., а отъ съ кършенитѣ цвѣтове — **109·250** кгр., или съ **6·825** кгр. въ повече.

По качество, обаче, реколтата отъ некършения тютюнъ стои по-горе. За да се установи това най-системно се сортираха листата при низането по ржце, а при дипленето имъ освенъ, че всѣка ржка се елпезира отдѣлно, но и калъпчетата (пасталитѣ) се раздѣлиха по качество на 4 ржце: дѣсенъ (I-во качество), лѣвъ (II-ро качество) (III-то качество) и капакъ (IV-то качество).

Резултати, отъ тази сортировка сж посочени въ по-долната таблица.

ТАБЛИЦА

за резултата отъ опита съ кършени и некършени цвѣтове съ сорта Басма.

№ по редъ	Кършенъ ли е или некършенъ цвѣтътъ	Производството на тютюневитѣ листа по качество и въ килограми												Всичко на 1 декаръ	
		I дѣсенъ				II лѣвъ				III к-во				IV капакъ					
		На 40 кв. м.		На 1 декаръ		На 40 кв. м.		На 1 декаръ		На 40 кв. м.		На 1 декаръ		На 40 кв. м.		На 1 декаръ			
		кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.
1	Некършенъ	—	745	18	625	—	814	20	350	—	744	18	600	1	722	43	050	100	625
2	Кършенъ	—	555	13	875	—	600	15	—	—	705	17	625	2	510	62	750	109	250

Отъ тая таблица се вижда, че дѣсенъ тютюнъ (I-во качество) отъ некършения е получено 4·750 кгр., отъ лѣва ржка (II-ро качество) — 5·375 кгр., отъ III-то — 0·975 кгр. въ повече на декарь, а капакъ (IV-то качество) кършения тютюнъ е далъ 19·700 кгр. на декаръ въ повече. Въобще добрскачествения тютюнъ съ некършени цвѣтове е съ 11·105 кгр. на декаръ въ повече отъ тоя съ кършени цвѣтове.

ТАБЛИЦА

за резултата отъ културния опити съ кършенъ и некършенъ цвѣтъ.

№ по редъ	Сортъ	Производство								Всичко		Забележка
		I-ва ржка		II-ра ржка		III-та ржка		IV-та ржка				
		кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	кгр.	гр.	
1	Басма съ некършенъ цвѣтъ .	—	525	1	360	1	130	1	010	4	25	На 230 кгр. или 40² м. 100·625.
2	Басма съ кършенъ цвѣтъ .	1	370	1	35	1	95	—	870	4	370	На 230 кгр. или 40² м. 109·250.

Заключение.

Сжществуването на тютюневото опитно поле въ гр. Горна-Джумая е отъ голѣмо значение за подобрение тютюневата култура, особенно въ Петричкия окржгъ и дупнишко, кждето тая култура успѣва отлично и съставлява единствения доходъ на по-голѣмата часть отъ земледѣлското население. За извършенитѣ презъ 1923 год. опити може да се каже следното:

1. Опита съ изкуственитѣ торове е сполучливъ, въпреки че тороветѣ се дадоха два деня преди засаждането на тютюна и установява, че почвата е най-бѣдна на N., обаче P. и K. сжщо сж необходими. Използуването се дължи на обстоятелството, че сѣитбообращението въ повечето случаи е: жито—тютюнъ, или пъкъ следъ тютюнъ угарь и пакъ тютюнъ. Отъ друга страна, изкуственитѣ торове указватъ влияние и върху цвѣта на тютюна. Парцелитѣ, въ които се хвърли азотенъ торъ (въ форма на чилска силитра или амониевъ сулфатъ), дадоха тютюневи листа съ червеникаво-жълтъ цвѣтъ, **а ония парцели торени съ P. и K. — съ ясно жълтъ и много приятенъ цвѣтъ.** Отъ значение ще е опититѣ съ изкуствени торове да се продължатъ и даже разширятъ въ нѣколко пункта изъ околията. Азотниятъ торъ се дава въ форма на чилска силитра и амониевъ сулфатъ. Отъ полученитѣ резултати личи, че азота даденъ въ форма на чилска силитра се използува по-добре, отколкото тоя даденъ въ форма на амониевъ сулфатъ.

2. Опита съ тютюневитѣ сортове ще трѣбва нѣколко години да се продължи, защото още нѣма строго опредѣлени сортове, нито пъкъ сжществующитѣ такива сж проучени основно. За този опитъ се подбраха миналата година растения отъ нѣколко мѣстни сорта, запазиха се семена отъ 4: басма, енидже, каба-кулакъ и баши-бали, а за сортоветѣ волски езикъ и станимашкитѣ тютюни, семената се набавиха отъ института. Сортоветѣ: басма, енидже и падешки държатъ първенство. Първиятъ е по-ароматиченъ, а последнитѣ два иматъ хубавъ цвѣтъ.

Баши-балж не стои по-долу отъ падешкия, но дръжкитѣ на листата му сж по-дебели, груби и 1—2 с.м. голи, което дава голѣмъ процентъ фурда и по не се цени. Честото семе (станимашки) въ сравнение съ мѣстнитѣ сортове даде по-долнокачествени лютиви и съ тжмно-жълтъ цвѣтъ листа.

3. Опита съ стимулиране семената въ разтвори отъ солитѣ на професоръ М. Поповъ даде известни резултати, които се виждатъ въ сведенията, дадени въ приложената по-горе таблица.

Презъ настоящата година се направиха нѣкои грѣшки при този опитъ, но моето мнение да се продължатъ тия опити най-старателно поне 2—3 години подредъ и следъ това да се даде точна преценка за действието на тия соли. Забележа се тая година при стимулациония опитъ, както въ разсадника, така и въ парцелитѣ, разлика при растежа, но за установяване причинитѣ на тази разлика, нужно е опитътъ да продължи.

4. Културниятъ опитъ съ кършене и некършене цвѣтоветѣ на тютюна е отъ особено значение. Презъ настоящата година тоя опитъ се предприе въ малъкъ мащабъ по независящи отъ земледѣлската катедра причини. Въ литературата по тютюневата култура се даватъ разни мнения. Изглежда, че басмата по по якитѣ, засаждана дава по-доброкачествени листа при некършене цвѣтоветѣ ѝ, макаръ и въ количествено отношение безспорно да има едно малко намаление. Съ кършенето, а особено ранното (при появата на цвѣтоветѣ) се унищожаватъ листата отъ темето (връшката), които сж най-ценнитѣ, а другитѣ листа получаватъ по-голѣма

дебелина и тютюна на пушене изглежда, че е по-лютивъ. Този опитъ ще трѣбва да се извърши на нѣколко мѣста, защото въ нѣкои райони изъ окржга цвѣтоветѣ на единъ и сжщи сортъ се кършатъ, а въ други не се кършатъ. Въ най южнитѣ тютюневи селища на окржга, кждето тютюнитѣ държатъ първенство, не се кършатъ цвѣтоветѣ.

Тъй като всѣки тютюневъ сортъ има своитѣ особености, допустимо е, че при нѣкои сортове ще е наложително кършенето на тютюневитѣ цвѣтове, а при други — не. Отъ друга страна въ старитѣ предѣли на България, кждѣто климата лѣтно време е по-влаженъ, горещинитѣ сж по-малки, за узрѣването на тютюневитѣ листа на време е необходимо кършенето.

Ето защо този опитъ ще трѣбва да се предприеме съ повече сортове и на нѣколко мѣста съ различни климатични и почвени условия, за да се установи положително при кои сортове кога и въ кои тютюневи райони е необходимо кършенето на цвѣтоветѣ.

ВСИ „В. Коларовъ"
Централна библиотека
ПЛОВДИВ

1373—1925

ТАБЛИЦА № I

за извършенитѣ работи при тоновия опитъ при тютюновото опитно поле презъ 1923 година.

№ по редъ	Наименование на сорта	Съ кой изкуственъ торъ е наторена парцелата		Обработка на почвата			Разсаждане		Копань		Дата на цъвтенето	Дата на кършенето	Дата на филизянето	Беридба на тютюновитѣ листа, низи и доходъ										Производство на декаръ въ кгр.				Особености въ разтежа, цвѣтъ, листа и пр.	Болести, какви вреди и мѣрки сж взети
														I-ва ржка			II-ра ржка			III-та ржка			IV-та ржка			Получено		На декаръ			
		I доза на азот. торъ въ кгр.	II доза на азот. торъ въ кгр.	I-ва орань	II-ра орань	Грап.	Засаждане	Попълване	I-ва копань	II ра копань				Дата на берид.	Низи	Общо низи	Дата на берид.	Низи	Общо низи	Дата на берид.	Низи	Общо низи	Дата на берид.	Низи	Общо низи	кгр.	гр.	кгр.	гр.		
1	Падешки	N. P. K. 29. V. 2·— кг.	N. P. K. 28. VI. 2·— кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	2¼		6. VIII.	5½		16. VIII.	2½		23. VIII.	2		11	770	117	700	Тъменъ цвѣтъ, зеленъ листъ, дебелъ едъръ и жилавъ.	На 9. VII. се обраха нападнатитѣ листа отъ болестьта Аскхоита.
2	„	N. P. K. 29. V. 1·450 кг.	N. P. K. 28. VI. 1·450 кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	2¼		6. VIII.	5¾		16. VIII.	3		23. VIII.	1¼		10	800	108	—	Тъменъ зеленъ цвѣтъ, листъ дебелъ, едъръ и жилавъ.	„ „ „
3	„	K. P. 29. V. 2·100 кг.	—	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	3		6. VIII.	4		16. VIII.	4½		23. VIII.	1		9	130	91	300	Цвѣтъ бледо-жълдъ, листъ тънакъ, лекъ.	„ „ „
4	„	N. K. 29 V. 2·— кг.	N. K. 29. V. 2·— кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	2¼		6. VIII.	3		16. VIII.	5		23. VIII.	2		10	115	101	150	Тъменъ зеленъ цвѣтъ, листъ дебелъ, месестъ, едъръ и жилавъ.	„ „ „
5	„	N. K. 29. V. 1·450 кг.	N K. 29. V. 1·450 кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	2¾		6. VIII.	3		16. VIII.	3¼		23. VIII.	1		9	630	96	300	Цвѣтъ обикновено зеленъ, листъ малъкъ, но добре охраненъ.	„ „ „
6	„	N. P. 29. V. 2.— кгр.	N. P. 28. VI. 2·— кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30 V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	½		6. VIII.	2		16. VIII.	5		23. VIII.	1½		9	830	98	300	Цвѣтъ тъмно-зеленъ, листъ голѣмъ, месестъ и жилавъ	„ „ „
7	„	N. P. 29. V. 1·450 кг.	N. P. 28. VI. 1·450 кг.	27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	½		7. VIII.	3½		16. VIII.	3		23. VIII.	1¼		8	850	88	500	Цвѣтъ зеленъ, листъ срѣденъ.	„ „ „
8	„	Неторена		27. III.	25. III.	29. V.	30. V.	15. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	10. VIII.	26. VII.	1½		7. VIII.	4		16. VIII.	2		23. VIII.	1		7	350	73	500	Цвѣтъ бледо-зеленъ, листъ умерено развитъ.	„ „ „
9	„	N. K. 29. V. 1·450 кг.	N. K. 28. VI. 1·450 кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	3½	40½	7. VIII.	5	66	17. VIII.	2¾	49¼	23. VIII.	1	17¼	9	765	97	650	Цвѣтъ обикновенъ.	„ „ „
10	„	N. P. 29. V. 2·— кг.	N. P. 28· VI. 2·— кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	2½		7. VIII.	5		17. VIII.	3		—	—		10	080	100	800	Цвѣтъ зеленъ, листъ нормаленъ.	„ „ „
11	„	N. P. 29. V. 1·450 кг.	N. P. 29. V. 1·450 кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	12. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	4		7. VIII.	3½		17. VIII.	2½		—	—		9	030	90	300	„ „ „ „ „	„ „ „
12	„	Неторена		29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	13. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	2½		7. VIII.	4		17. VIII.	1		—	—		7	210	72	100	Цвѣтъ бледо-жълтъ, листъ нормаленъ.	„ „ „
13	„	N. P. K. 29. V. 2·— кг.	N. P. K. 28. VI. 2·— кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V,	16. VI.	18. VI.	13. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	4		7. VIII.	4½		17. VIII.	4		23. VIII.	1¼		12	120	121	200	Цвѣтъ тъмно-зеленъ, листъ дебелъ, силно развитъ.	„ „ „
14	„	N. P. K. 29. V. 1·450 кг.	N. P. K. 28. VI. 1·450 кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	1·. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	3		7. VIII.	4¾		16. VIII.	2½		23. VIII.	1		10	520	105	200	Цвѣтъ зеленъ, листъ месестъ, едъръ.	„ „ „
15	„	P. K. 29. V. 2·100 кг.	—	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	13. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	3½		7. VIII.	5		16. VIII.	2¾		23. VIII.	1½		9	460	94	600	Цвѣтъ бледо-зеленъ, листъ много лекъ.	„ „ „
16	„	N. K. 29. V. 2·— кг.	N. K. 28. VI. 2·— кг.	29. III.	26. III.	29. V.	31. V.	16. VI.	18. VI.	13. VII.	18. VII.	26. VII.	15. VIII.	27. VII.	2½		7. VIII.	3½		16. VIII.	2½		23. VIII.	2½		9	725	97	250	Цвѣтъ зеленъ, листъ месестъ, силно развитъ.	„ „ „

ТАБЛИЦА № II

за извършенитѣ работи съ стимулиранитѣ тютюнови растения презъ 1923 година.

№ по редъ	Наименование на сорта	Въ кой разтворъ и колко часа е стимулирано семето		Дата на разсаждането		Дата на копаньта		Дата на кършене цвѣтоветѣ	Беридба на тютюновитѣ листа, низи и доходъ																	Производство на декаръ въ килограми
									I-ва ржка			II-ра ржка			III-та ржка			IV-та ржка			V-та ржка			VI-та ржка			Всичко			
		Кой разтворъ	Часъ	Разсаждане	Попълване на неприхванати	I-ва	II-ра		Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Низи	Общо низи	Бране по дата	Общо низи	Общо килограми	
1	Басма	I разтворъ	1 часъ	6. VI.	13. VI.	19. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2		4. VIII.	$1^1/_4$		8. VIII.	$2^1/_2$		17. VIII.	1		5. IX.	$1^1/_2$		26. IX.	$^1/_{16}$	$^1/_8$	$8^1/_5$		5·750	Или на декаръ 57·500 килограма
2	„	II „	3 часа	6. VI.	13. VI.	19. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2		4. VIII.	1		8. VIII.	2		17. VIII.	$1^1/_4$		5. IX.	2		26. IX.	$^1/_{16}$		$8^1/_5$		7·200	„ „ „ 72·000 „
3	„	III „	1 часъ	6. VI.	13. VI.	19. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$1^1/_4$	$9^3/_4$	4. VIII.	1	$5^3/_4$	8. VIII.	$1^1/_2$	10	17. VIII.	$^1/_2$	$7^1/_2$	5. IX.	$1^1/_4$	9	—	—		$5^1/_2$	$42^1/_8$	5·190	„ „ „ 51·900 „
4	„	II „	1 часъ	6. VI.	13. VI.	19. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2		4. VIII.	1		8. VIII.	$2^1/_2$		17. VIII.	$1^3/_4$		5. IX.	$2^1/_2$		—	—		$9^3/_4$		6·695	„ „ „ 66·950 „
5	„	III „	3 часа	6. VI.	13. VI.	20. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$2^1/_2$		4. VIII.	$1^1/_2$		9. VIII.	$1^1/_2$		18. VIII.	3		1. IX.	$1^3/_4$		—	—		$10^1/_4$		7·110	„ „ „ 71·100 „
6	Баши-балж	I разтворъ	1 часъ	6. VI.	13. VI.	20. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$2^1/_2$		4. VIII.	$^1/_2$		9. VIII.	3		18. VIII.	2		5. IX.	2		26. IX.	$^1/_{16}$		$10^1/_{16}$		7·790	Или на декаръ 77·900 килограма
7	„	II „	3 часа	7. VI.	13. VI.	20. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$3^1/_2$		4. VIII.	1		9. VIII.	$3^1/_4$		18. VIII.	$1^1/_2$		5. IX.	$1^1/_2$		26. IX.	$^1/_{16}$	$^1/_8$	$11^7/_8$		7·660	„ „ „ 76·600 „
8	„	III „	1 часъ	7. VI.	13. VI.	20. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$2^1/_2$	$13^1/_2$	4. VIII.	$1^1/_4$	$5^1/_4$	9. VIII.	2	$15^3/_4$	18. VIII.	2	$9^1/_2$	5. IX.	2	$9^1/_4$	26. IX.	$^1/_{16}$		$7^1/_5$	$53^1/_8$	7·160	„ „ „ 71·600 „
9	„	III „	3 часа	7. VI.	13. VI.	23. VI.	14. VII.	30. VII.	27. VII.	3		4. VIII.	$1^1/_4$		8. VIII.	4		17. VIII.	2		1. IX.	2		—	—		$11^3/_4$		8·220	„ „ „ 82·200 „
10	„	I „	3 часа	7. VI.	13. VI.	23. VI.	14. VII.	30. VII.	27. VII.	2		4. VIII.	$1^1/_4$		8. VIII.	$3^1/_2$		17. VIII.	$1^3/_4$		1. IX.	$1^3/_4$		—	—		10		6·520	„ „ „ 65·200 „
11	Каба-кулакъ	I разтворъ	1 часъ	7. VI.	13. VI.	20. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	$2^1/_4$		4. VIII.	1		4. VIII.	$2^1/_2$		18. VIII.	$2^1/_4$		5. IX.	$2^1/_4$		—	—		$10^1/_4$		6·770	Или на декаръ 67·700 килограми
12	„	II „	3 часа	7. VI.	13. VI.	23. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2		9. VIII.	$^3/_4$		9. VIII.	$2^1/_4$		18. VIII.	$2^1/_4$		5. IX.	$2^1/_4$		—	—		$9^1/_2$		8·720	„ „ „ 87·200 „
13	„	III „	1 часъ	7. VI.	13. VI.	23. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2	$8^1/_4$	4. VIII.	1	$4^3/_4$	9. VIII.	2	$8^3/_4$	18. VIII.	$1^1/_2$	6	1. IX.	2	$8^1/_4$	—	—		$8^1/_2$	36	6·100	„ „ „ 61·000 „
14	„	III „	3 часа	7. VI.	13. VI.	23. VI.	14. VII.	30. VII.	28. VII.	2		4. VIII.	2		15. VIII.	2		—	—		1. IX.	$1^3/_4$		—	—		$7^3/_4$		8·110	„ „ „ 81·100 „

ВСИ „В. Коларовъ"
Държ. архивъ
Пловдивъ

ПЛАНЪ

НА

ОПИТНОТО ПОЛЕ ПО ТЮТЮНОВАТА КУЛТУРА

ВЪ ГР. ГОРНА-ДЖУМАЯ

ЗА 1923 ГОДИНА.

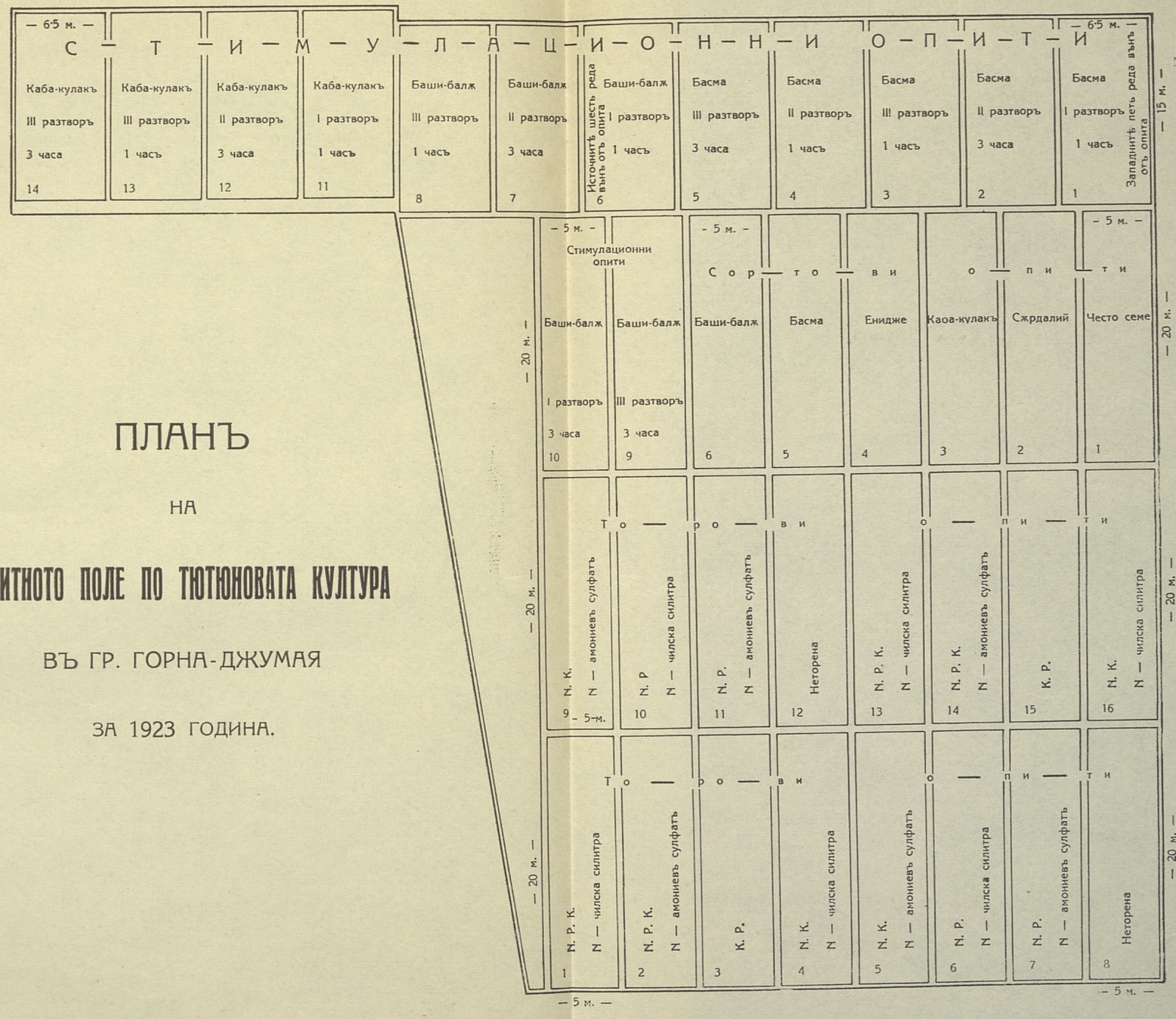

ВСИ „В. Коларов"
Централна библиотека
ПЛОВДИВ